June : 2026

ZOOLOGY

Paper: GEC-ZOO-201

WILDLIFE MANAGEMENT AND CONSERVATION

Time: 2 1/2 Hours **Total Mark: 60**

(The figures in the right margin indicate full marks of the questions)

1. Choose the correct answer from the options (any six): 6×1=6
তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰ দিয়াঁ (যিকোনো ছটা) ঃ

a) In standard habitat evaluation procedures, the acronym GIS stands for ____ Information System.
প্ৰামাণিক বাসস্থান মূল্যায়ন পদ্ধতিত, সংক্ষিপ্ত ৰূপ GIS-ৰ অৰ্থ হ'ল ____ তথ্য ব্যৱস্থা। (Global/ Geographic/ Guiding/ Government)

b) A common mechanical treatment used to set back ecological succession in a wildlife habitat is ____.
(Herbicide/ Grazing/ Logging/ Burning)
বন্যপ্ৰাণীৰ বাসস্থানত পৰিবেশগত উত্তৰাধিকাৰক পিছুৱাই নিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা এটা সাধাৰণ যান্ত্ৰিক চিকিৎসা হ'ল ..... ।
(তৃণনাশক / চৰণীয়া পথাৰ / কাঠ কটা / জ্বলোৱা)

c) In wildlife population estimation and dynamics, the term used to denote the birth rate is ____.
(Vitality/ Mortality/ Natality/ Census)
বন্যপ্ৰাণীৰ জনসংখ্যা অনুমান আৰু গতিবিদ্যাত জন্মৰ হাৰ বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা শব্দটো হ'ল____ । (জীৱন ক্ষমতা / মৃত্যুৰ হাৰ / জন্মৰ হাৰ / লোকপিয়ল)

d) To prevent the transmission of pathogens to healthy wild populations, the injured or diseased animals must first be placed in _____. (Training/ Quarantine/ Exhibition/ Transit)

সুস্থ বন্য জনসংখ্যালৈ বোগ সৃষ্টিকাবী জীবাণুব সংক্রমণ বোধ কবিবলৈ আঘাতপ্রাপ্ত বা বুগীয়া জীব-জন্তুবোবক প্রথমে ____-ত বাখিব লাগিব।

(প্রশিক্ষণ / কোবাবেণ্টাইন/ প্রদর্শনী / ট্রেনজিট)

e) Conservation strategies focus on the preservation of the high genetic diversity found within its unique protected _____. (Deserts/ Areas/ Oceans/ Mountains)

সংবক্ষণ কৌশলসমূহে ইয়াব অনন্য সুবক্ষিত _____-ব ভিতবত পোবা উচ্চজিনীয় বৈচিত্র্যব সংবক্ষণব ওপবত গুৰুত্ব আবোপ কবে।

(মৰুভূমি / অঞ্চল / মহাসাগব / পর্বত)

f) Wildlife includes all plants, animals, and other organisms that are not _____. (Domesticated/ Wild/ Natural/ Living)

বন্যপ্রাণীব ভিতবত সকলো উদ্ভিদ, প্রাণী আৰু অন্যান্য জীব যিবোব _____ নহয়।

(পোহনীয়া / বন্য / প্রাকৃতিক / জীবিত)

g) The moral responsibility to manage and protect natural resources is understood conceptually as conservation _____. (Economics/ Ethics/ Mechanics/ Mathematics)

প্রাকৃতিক সম্পদ পবিচালনা আৰু সুবক্ষাব নৈতিক দায়িত্বক ধাবণাগতভাবে সংবক্ষণ _____ বুলি বুজা যায়। (অর্থনীতি / নৈতিকতা / বলবিজ্ঞান / গণিত)

2. Write short notes on (any four): 3x4=12

চমুটোকা লিখাঁ (যিকোনো চাবিটা) ঃ

a) Eco-tourism (ইক'-টুবিজিম)

b) Causes of wildlife depletion (বন্যপ্রাণী হ্রাস পোবাব কাবণ)

c) Community reserves (সম্প্রদায় সংবক্ষিত বনাঞ্চল)

d) Cover construction (কভাব নির্মাণ)

e) Hair Identification (চুলিব চিনাক্তকবণ)

f) Importance of soil in a habitat (এটা বাসস্থানত মাটিব গুৰুত্ব)

3. Answer the following questions (any six): 7x6=42

তলব প্রশ্নবোবব উত্তব দিয়া (যিকোনো ছটা) ঃ

a) Write briefly about the main goals and global strategies of the World Conservation Strategy. 7

বিশ্ব সংবক্ষণ কৌশলব মূল লক্ষ্য আৰু বিশ্বজনীন কৌশলসমূহব বিষয়ে চমুকৈ লিখাঁ।

b) Define the term 'quarantine' in wildlife management. Why is quarantine necessary for wild animals? Describe the basic steps for the care of injured animals in protected areas. 2+2+3=7

বন্যপ্রাণী ব্যবস্থাপনাত 'কোবাবেণ্টাইন' শব্দটোব সংজ্ঞা দিয়াঁ। বন্যপ্রাণীব বাবে কিয় কোবাবেণ্টাইনব প্রয়োজন ? সংবক্ষিত অঞ্চলত আঘাতপ্রাপ্ত জীব-জন্তুব যত্নব বাবে মূল পদক্ষেপসমূহ বর্ণনা কবাঁ।

c) Explain how Remote Sensing and GIS are used as tools to study and map wildlife habitats. 7

বন্যপ্রাণীব বাসস্থান অধ্যয়ন আৰু মানচিত্র নির্মাণব বাবে কেনেকৈ বিম'ট চেন্সিং আৰু GIS-ক সঁজুলি হিচাপে ব্যবহাব কবা হয় সেই বিষয়ে ব্যাখ্যা কবাঁ।

d) What is habitat analysis in the study of wildlife. Mention the four main physical parameters evaluated in a wildlife habitat. How are the biological parameters used in habitat analysis? 2+2+3=7

বন্যপ্রাণীব অধ্যয়নত বাসস্থান বিশ্লেষণ কি ? বন্যপ্রাণীব বাসস্থানত মূল্যায়ন কবা চাবিটা মূল ভৌতিক পবিমাপ উল্লেখ কবাঁ। বাসস্থান বিশ্লেষণত জৈবিক পবিমাপসমূহ কেনেকৈ ব্যবহাব কবা হয় ?

e) What do you mean by habitat restoration. Why is it necessary to restore degraded habitats? Explain the basic process of advancing the successional process in nature. 2+2+3=7

বাসস্থান পুনৰুদ্ধাব বুলিলে কি বুজাঁ। অবক্ষয়ী বাসস্থান পুনৰুদ্ধাব কবাটো কিয় প্রয়োজনীয় ? প্রকৃতিত উত্তবাধিকাবী প্রক্রিয়াটো আগুবাই নিয়াব মূল প্রক্রিয়াটো ব্যাখ্যা কবাঁ।

f) Write a note on the mechanical treatment of habitats. Explain how controlled grazing and logging helps in managing the food supply in a wildlife habitat. 3+4=7

বাসস্থানৰ যান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখাঁ। বন্যপ্ৰাণীৰ বাসস্থানত খাদ্য যোগান পৰিচালনা কৰাত নিয়ন্ত্ৰিত চৰণীয়া পথাৰ আৰু কাঠ কটাই কেনেদৰে সহায় কৰে ব্যাখ্যা কৰাঁ।

g) What is a protected area? Name two types of protected areas. Describe four important features of protected areas in India.

সংৰক্ষিত অঞ্চল কি ? দুবিধ সংৰক্ষিত অঞ্চলৰ নাম লিখা। ভাৰতৰ সংৰক্ষিত অঞ্চলৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য বৰ্ণনা কৰাঁ। 3+4=7

h) What is the difference between a national park and a wildlife sanctuary? Name two national parks and the animals that are protected in these national parks. 3+4=7

ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান আৰু বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্যৰ মাজত কি পাৰ্থক্য আছে ? দুখন ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান আৰু এই ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানসমূহত সুৰক্ষিত জীৱ-জন্তুৰ নাম লিখা।

i) Define carrying capacity. Explain why estimating carrying capacity is important for managing a protected area. 2+5=7

বহন ক্ষমতাৰ সংজ্ঞা দিয়া। সংৰক্ষিত অঞ্চল পৰিচালনাৰ বাবে বহন ক্ষমতাৰ অনুমান কৰাটো কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যাখ্যা কৰা।

j) What is population density? Explain the difference between birth rate and mortality in a wildlife population. 2+5=7

জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব কি ? বন্যপ্ৰাণীৰ জনসংখ্যাৰ জন্মৰ হাৰ আৰু মৃত্যুৰ মাজৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰাঁ।

***